

lige saa stærk Agitation, er forklarligt. Jeg har ikke deltaget i noget deraf, jeg bellager bæggende Dele, det har skadet vort Arbejde her i Rigsdagen i høj Grad. Der er en Side, jeg ikke kan undlade at nævne overfor bæggende disse Grupper, og det er, at de have rettet denne Agitation udelukkende mod hinanden indbyrdes, som om vi ikke stod overfor en Regering, der er vore Modstandere i et og alt. Det er denne Bebrejdelse, man har Ret til at rejse imod den ene saa vel som mod den anden Gruppe i denne Sag. Som jeg staar ene i Udvalget, staar jeg maaste ogsaa ene her i Salen med denne Bebrejdelse, men jeg har ikke villet holde den tilbage; jeg undtager hverken den ene eller den anden af Vensfres Grupper fra denne Anse. Jeg tør sige: Har ikke Regeringen i Toldlagen været vor Modstander paa ethvert Punkt og til enhver Tid? Hvad har Folketinget lagt Hovedvægten paa i Toldlagen? Ja, der har man nu i disse Dage under denne Sags Behandling hørt en Fremstilling, som er ganske ny for mig, der dog skulde være den nærmeste til at vide, hvad Folketinget har ment, naar det har stemt i Toldlagen; den er ny, og mit Navn er indblandet og misbrugt paa de Agitationsmøder, som ere holdte fra Bornholm lige til Stagen i denne Sag. Man har taget mig til Indtægt for Meninger, som jeg aldrig har næret eller forfægtet, og som jeg fuldstændig maa fralægge mig. Her i Toldlagen har Folketinget stadig staaet paa det Standpunkt, at det har krævet Krigsstattdens Eftergivelse, ikke af den Grund, som den ærede Ordfører har nævnt i Dag, og som jeg ogsaa har hørt her første Gang i Dag: at den var særlig upopular, at det, der særlig har vakt Uvilje mod Krigsstattden, skulde være. at den i en snæver Bending fortrinvis var lagt paa Livsforbrødenhederne. Det var da kun for lidt over Halvdelen, at den var lagt paa Livsforbrødenhederne. 2 Millioner Kr. faldt paa Livsforbrødenheder, omtrent 1½ Million faldt paa Artiller, som ingenlunde kunne betragtes som Livsforbrødenheder, medens man tværtimod enten vilde lade det blive staaende ved den hidtilværende Stat som paa Brændevin eller har været tilbøjelig til at forhøje den som ved Vin og Tobak. Men det er dobbelt mærkeligt at høre denne Bemærkning fra den ærede Ordførers Side, naar man veed, at de Artiller, paa hvilke Krigsstattden blev lagt, var af Livsforbrødenheder: Sukker, Kaffe og Te. Af disse har Folketinget indtil den sidste Toldlov, som Folketinget vedtog for to Aar siden, aldrig villet give nogen Nedsættelse af Sukkertolden, Krigsstattden iberegnet, eller

villet nedsætte Sukkertolden en Gang med Krigsstattdens Beløb endstige med noget større Beløb, og Te har Folketinget aldrig gaaet ind paa en Nedsættelse af. Det eneste, som blev tilbage, og som Folketinget stadig har ønsket en Nedsættelse eller Ophævelse af Tolden paa, er Kaffe, det foreslaar den ærede Ordfører ikke nogen Nedsættelse eller Ophævelse af. Det bliver altsaa kun Kaffen, om hvilken det kunde gælde, hvad Ordføreren siger; men dette spiller den mindste Rolle deri, det drejer sig om ½ Million omtrent af de 3½ Million, som Krigsstattden andrager. Man kan altsaa ikke sige det, naar Folketinget indtil for 2 Aar siden har været mod en Nedsættelse af Sukkertolden, har stemt mod et Forslag derom. Jeg har været med til at stille Forslag derom, men har saet Forslagene forfaste af Folketinget, idet det aldrig har villet gaa ind paa en Nedsættelse, og saa er man ikke berettiget til at sige, at Uviljen mod Krigsstattden er opstaaet, fordi den i en snæver Bending blev lagt paa Livsforbrødenhederne og blev staaende derpaa. Folketinget har netop villet have Krigsstattdens Beløb ophævet, men har for en væsentlig Del villet lade den hvile paa de Livsforbrødenheder, som den hvilede paa. Da i Samlingen 1872—73 Toldloven først kom under Afstemning i Folketinget, da stilledes der Forslag om, at Krigsstattden skulde ophæves paa Sukker, Kaffe og Te, i alt Fald paa Sukker og Kaffe; men man gik kun ind paa Ophævelse af Krigsstattden paa Kaffe, men forfaste Ophævelse af Krigsstattden paa Sukker. Det er altsaa ikke Tilfældet, hvad den ærede Ordfører siger. Grunden er den, som den ærede sidste Taler angav, det er Uviljen over, at man lader en Stat paa 3—3½ Millioner bliver staaende, uagtet Forudsætningen for dens Givelse var, at den skulde ophøre, naar Krigens Udgifter vare dækkede. Det er Uviljen over, at man har ladet den blive staaende og betragtet den som en god og behagelig Indtægt for Statskassen, som man ikke vilde give Slip paa, fordi der ikke var nogen som helst anden Indtægt, som Statskassen med lignende Skin af Ret kunde have paa Skatteydernes Beføstning. Derfor er det, at Folketinget bestandig har stillet i Spidsen Kravet om Krigsstattdens Eftergivelse; men det er fraveget af den ærede Ordfører og af Flertallet i Udvalget — jeg mener ikke den Del af Flertallet, som repræsenteres af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgtreds (Scharling), ham rammer det ikke — men den Del af Udvalget, som Ordføreren i snævrere Forstand er Repræsentant for, det har fraveget Folketingets gamle